Nr. 40 Koźmin, sobota dnia 17 maja 1924 r. Rok 37

ORĘDOWNIK URZĘDOWY POWIATU KOŹMIŃSKIEGO

Przedpłata: na miesiąc maj **1377000** mkp. | Wychodzi w środy i soboty | Ogłoszenia: mm 1-łam. 50000 mkp.

Dział urzędowy

Nr. 163. Rozporządzenie Wojewody Poznańskiego z 8 kwietnia 1924 r. L. dz. 1940/24. Zp. tyczące się rozporządzeń weterynaryjno-policyjnych z powodu zarazy płucnej bydła rogatego.

W celu ochrony przeciw zarazie płucnej bydła rogatego uchylając rozporządzenie z 23 stycznia br. I: 353 Zp zarządzam na zasadzie § 194 rozporządzenia weterynaryjno-policyjnego (V. A. V. G.) i zarazem rozporządzenia wykonawczego z 1 maja 1912 (R. u. St. Aus. dodatek do nr. 105) do niemieckiej ustawy o zaraźliwych chorobach zwierzęcych z 26 czerwca 1909 (Dz. u. p. str. 519) oraz § 1. (3) pruskiej ustawy wykonawczej z 25 lipca 1911 (zb. u. str. 149) i reskryptu Ministerstwa Rolnictwa z 30 sierpnia 1923 r. l. 2771 V. II. co następuje:

Ustanawiam obwody obserwacyjne z powodu zarazy płucnej bydła rogatego z mocą w brzmieniu powołanego paragrafu 194 a mianowicie:

A.

Ścisły obwód obserwacyjny z mocą w brzmieniu punkt 1 ustęp a wspomnianego wyżej § 194 i do tego obwodu wcielam miejscowości: pow. Koźmin: Komisarjat Obwod. Pogorzela: Bielawy Pogorzelskie dwór, Borek miasto, Głuchów gmina, Józefów gmina, Łagiewniki dwór, Ochla gmina, Pogorzela miasto i dwór, Szelejewo gmina i dwór, z wyłącznie folwarkami Antonin, Bielawy, Józefów i Stefanów, Zalesie Wielkie gmina.

Z tego obwodu obserwacyjnego nie wolno wyprowadzić (wywieść, wypędzić, wynieść) bydlęcia rogatego inaczej jak tylko za pisemnem pozwoleniem właściwego starosty i świadectwem powiatowego lekarza weterynaryjnego i to tylko na rzeź z zastrzeżeniem, że po uboju będzie zbadane przez urzędowego lekarza weterynaryjnego, świadectwo może być wydane tylko na podstawie wyniku zbadania wszystkiego bydła rogatego dotyczącej zagrody i uznania go za zdrowe a okoiczność ta winna być uwidoczniona w świadectwie.

B.

Dalszy obwód obserwacyjny z mocą w brzmieniu punktu 1 ustęp b. powołanego na wstępie § 194 z miejscowości pow. Koźmin: Komisarjat Obw. Pogorzela: wszystkie miejscowości tego komisarjatu z wyjątkiem miejscowości należących już do ścisłego obwodu obserwacyjnego.

Komisarjat Obw. Koźmin: Gałązki dwór i gmina, Mokronos dwór i gmina, Wrotków dwór i gmina, Pogorzela z leśn. Taczanówko dwór, Serafinów dwór.

Z tego obwodu obserwacyjnego wolno wyprowadzić (wywieść wypędzić wynieść) bydła rogate tylko za pisemnem pozwoleniem miejscowej władzy policyjnej i świadectwem powiatowego lekarza weterynaryjnego, wydanem na podstawie wyniku dokładnego zbadania wszystkiego bydła rogatego odnośnej zagrody i uznania go za zdrowe, co winno być uwidocznione w świadectwie. Bydło wyprowadzone przy ścisłem zastosowaniu się do powyższego przepisu nie podlega już na obszarze Województwa Poznańskiego dalszemu ograniczeniu.

C.

W obydwóch obwodach obserwacyjnych, (B) nie wolno odbywać targów na bydło rogate.

D.

Starostwo względnie miejscowa władza policyjna może dać pozwolenie na wyprowadzenie (wywóz) bydła rogatego z obwodów obserwacyjnych tylko do miejscowości leżących w obrębie Województwa Poznańskiego. Na wywóz bydła rogatego z tych obwodów poza granice Województwa Poznańskiego potrzeba pozwolenia Województwa.

E.

Zbadanie bydła rogatego i wydania świadectwa w wypadkach przewidzianych pod A i B rozporządzenia może być przekazane za specjalnem **pisemnem upoważnieniem Województwa** innemi lekarzowi weterynaryjnemu nie pozostającemu w państwowej służbie administracyjnej.

Lekarz weterynaryjny chcący uzyskać takie upoważnienie winień wnieść przez właściwe starostwo podanie w języku urzędowym należycie ostemplowane i w niem wymienić Komisarjaty ewentualnie miasta w których pragnie przeprowadzić wspomniane badanie.

Zarazem przypomina się, że pomyśli rozporządzenia z 20 wr. eśnia 1923 l. 7584 I D. ogłoszonego w Dzienniku urzędowym Województwa Poznańskiego z 20 października 1923 r. Nr. 42 w wypadkach przewidzianych w tem rozporządzeniu (II) 1) jest potrzebne na każde bydle rogate bez względu na wiek a więc i na cele jednostkowe świadectwo pochodzenia wydane w przepisany sposób posiadacz książki kontrolnej bydła rogatego obowiązany jest postarać się zawsze o potwierdzenie w uwadze książki odbioru względnie uboju sprzedanego względnie poddanego rzeźni bydła. Wobec tego uprawniony do wydawania świadectw pochodzenia winień zawsze przed wydaniem świadectwa pochodzenia na bydle nabyte przez rzeźnika lub handlarza sprawdzić, czy posiada on przepisaną książkę kontrolną i czy ona zawiera wymagane potwierdzenia co do wszystkich pozycji a w razie braku książki lub potwierdzeń odmówić wydania świadectwa wstrzymać wyprowadzenie bydlęcia, książkę, o ile jest, odebrać i przedłożyć właściwej przełożonej władzy. Wobec tego, że w celu poddania przepisanemu badaniu urzędowego lekarza weterynaryjnego każdego bydlęcia rogatego przeznaczonego na ubój z powodu choroby wewnętrznej lub podlega wskutek takiej choroby winień posiadacz o każdem takiem zachorowaniu lub padnięciu donieść zaraz (VIII) właściwej władzy policyjnej, względnie dotyczącemu powiatowemu lekarzowi weterynaryjnemu a bydlę przechować aż do jego przy-

bycia, nie wolno bez zezwolenia władzy policyjnej, na bydlę dotknięte chorobą wewnętrzną wydać świadectwa pochodzenia ani go wyprowadzić (wywieść, wynieść, odpędzić) z zagrody, choćby nawet na zabicie w najbliższej rzeźni.

Z względu na niebezpieczeństwo rozwleczenia zarazy płucnej przez osoby zajmujące się leczeniem zwierząt osoby takie, jeżeli nie są dyplomowanemi lekarzami weterynaryjnemi, nie powinny pod żadnym pozorem wchodzić do cudzych obór a tem mniej dotykać się cudzego bydła rogatego nawet poza oborą.

F.

Przekroczenia tego rozporządzenia które zacznie obowiązywać z dniem 20 kwietnia 1924 r. będą karane po myśli przepisów karnych dział III, powołanej na wstępie ustawy niemieckiej o zaraźliwych chorobach zwierzęcych. — L. dz. 1940/24. Zp. —

Poznań, dnia 8 kwietnia 1924 r.

Wojewoda Poznański

(—) Bniński

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości przyczem zwracam uwagę na wskazówki zawarte w obwieszczeniu tut. z dnia 7 lutego 1924 r. — Orędownik powiatowy nr. 13 pozycja 46.

— L. dz. 2263/24. St. I. —

Koźmin, dnia 14 maja 1924 r.

Starosta, w z. Szatkowski.

Nr. 164. Niniejszem podaję do wiadomości, iż od 8 do 10 maja br. odbędzie się w Poznaniu trzy dniowy kurs pożarnictwa celem przeszkolenia naczelników i instruktorów okręgowych poczem odbędzie się w okręgowych, poczem odbędą się w okręgach w maju i czerwcu br. trzy dniowe kursa pożarnicze dla powiatu wedle poniżej podanego planu:

1. dla powiatu Poznań-wschód i zachód w **Swarzędzu,**
2. „ „ Szamotulskiego i Międzychodzkiego w **Szamotułach,**
3. „ „ Nowotomyskiego, Grodzkiego i Wolsztyńskiego **w Wolsztynie,**
4. „ „ Wągrowieckiego i Obornickiego w **Wągrówcu,**
5. „ „ Bydgoskiego (wiejski) i Wyrzyckiego w **Nakle,**
6. „ „ Inowrocławskiego, Żnińskiego i Szubińskiego w **Inowrocławiu,**
7. „ „ Gnieźnieńskiego i Witkowskiego w **Gnieźnie,**
8. „ „ Ostrowskiego, Pleszewskiego i Odolanowskiego w **Ostrowie,**
9. „ „ Jarocińskiego i Wrzesińskiego w **Jarocinie,**
10. „ „ Leszczyńskiego i Rawickiego w **Rawiczu,**
11. „ „ Chodzieskiego i Czarnkowskiego w **Czarnkowie,**
12. „ „ Strzelińskiego i Mogileńskiego w **Strzelnie,**
13. „ „ Kościańskiego i Śmigielskiego w **Kościanie,**
14. „ „ Koźmińskiego, Krotoszyńskiego i Gostyńskiego w **Gostyniu.**
15. „ „ Średzkiego i Śremskiego w **Śremie,**
16. „ „ Kępińskiego i Ostrzeszowskiego w **Kępnie.**

Pozatem odbędzie się w Bydgoszczy z początkiem lipca br. siedmiodniowy kurs nauki pożarnictwa dla robotników i funkcjonarjuszy zakładów przemysłowych i fabryk z obrębu tutejszego Województwa.

Gminy miejskie wiejskie i obszary dworskie proszę aby na pokrycie kosztów kursu udzieliły Wielkopolskiemu Związkowi stosownych subwencji, oraz by miasta, gminy i obszary dworskie wysłały obowiązkowo kosztem swoim miejscowych kierowników straży pożarnych.

Również polecam fabryką i Zakładom przemysłowym a przedewszystkiem cukrowniom, młynôm i tartakom by na kurs do Bydgoszczy wysłali przynajmniej po jednym ze swoich funkcjonarjuszy, albowiem ostatnich kilka pożarów zakładów przemysłowych dowiodło, że nie przestrzeganie przepisów przeciw pożarowych i brak należytego wyszkolenia personelu fabrycznego w służbie pożarnej, a w skutek tego nie umiejętne ujęcie akcji ratunkowej przed przybyciem straży pożarnej, było powodem katastrofalnych rozmiarów pożarów.

Daty rozpoczęcia poszczególnych kursów i szczegółowe programy zostaną ustalone na kursie instruktorskim w Poznaniu. — L. dz. 38/24 S. O. I. —

Koźmin, dnia 13 maja 1924 r.

Starosta

Niemojowski

Nr. 165. Dnia 31 maja odbędzie się w Gostyniu w hotelu p. Jankiewicza Kaliksta o godz. 8-mej dodatkowy przegląd, do którego winni się stawić wszyscy popisowi roczn. 01, 02 i 03 którzy z jakichkolwiek powodów nie mogli się stawić do przeglądu w oznaczonych dnia swojego powiatu obecnego przeglądu.

Komendant służbowo nie obecny

(—) Winiarski

porucznik i Ref. I.

Powyższe podaje do wiadomości.

— L. dz. 233/24. St. I. —

Koźmin, dnia 15 maja 1924 r

Starosta, Niemojowski.

Dział nieurzędowy

Zabójstwo i samobójstwo w Poznaniu na Górczynie

Tłem zboczenie płciowe.

W wtorek wieczorem dzielnica Górczyn została zaalarmowana wieścią o zabójstwie, którego dokonał niejaki Antoni Goller na osobie 16-let. chłopca Andrzeja Łysiaka. Fakt miał miejsce opodal prochowni, na łąkach. Łysiak udał się tam z kolegą w celu wycięcia darni na grób. Zabójca, liczący 31 lat, ojciec dwuletniego dziecka miał oddawna na Górczynie opinję człowieka nienormalnego, a za Łysiakiem „włóczył się, jak za panną“ według opinji sąsiadów.

Krytycznego dnia poszedł jak zwykle za Łysiakiem, czyniąc mu niedwuznacznie propozycje. Chłopiec oburzony odpowiedział mu, aby się wreszcie odczepił od niego.

Goller wyciągnął rowolwer i jednym celnym strzałem położył chłopca trupem, poczem skierował broń na kolegę Łysiaka. Ten padnięciem na ziemię zdołał się uchronić od strzału, poczem uciekł.

Goller następnie strzelił do siebie, raniąc się ciężko w głowę. W ciężkiem stanie przewieziono go do szpitala miejskiego, gdzie dotychczas nie odzyskał przytomności.

Na miejsce wypadku pielgrzymowały do późnego wieczora tłumy ludzi z Górczyna i Łazarza.

Kronika miejscowa

Urząd Stanu cywilnego w Koźminie
za czas od 6. do 13 maja 1924 roku.

Porody syna: Staniewska Józefa niezamężna Koźmin, Sowiński Ignacy handlarz Koźmin, Kieliszkowski Michał rolnik Trzebin.

córkę: Bręk Franciszek rolnik Wrotków, Figaj Antoni robotnik Orla, Kaźmirczyk Tomasz rolnik Borzęcice, Dymel Bronisław ślusarz Koźmin, Klauze Eduard, rolnik Cegielnia

Wypadki śmierci: Król Agnieszka 75 lat Białydwór, Swieczkiewicz Józef 4 miesiące Dębiogóra, Spychała Pelagja 5 miesięcy Serafinów, Rutkowska Marja 98 lat Koźmin, Kieliszkowski Władysław, 17 godzin Trzebin.

Śluby: Konieczny Józef, robotnik wdowiec, z Stanisławą Kokocińską oboje z Koźmina, Nowak Franciszek robotnik Stara Obra, z Heleną August służącą z Sapieżyna, Kaczmarek Piotr rolnik Budy, z Anielą Sowińską Koźmin.

Zapowiedzie: Kasprzak Walenty robotnik wdowiec, z Marjanną Walczakówną oboje z Wyrębina, Krystek Leon kierownik garbarni, z Heleną Magdaleną Arendzówną oboje z Koźmina, Gęstwa Franciszek robotnik z Raczyborowa z Stanisławą Lisikówną Wrotków, Praczyk Tomasz rolnik Gościejew, z Anną Królówną Wrotków.

Fałszywe banknoty 10 000 000 mk. W obiegu w ostatnich dniach pojawiły się bilety 10 000 000 markowe, pochodzące z makulatury, skradzionej w Państwowych Zakładach Graficznych. Ponieważ makulatura ta nie była numerowana, fałszerze zaopatrują banknoty numeracją wykonaną ręcznie lub za pomocą numeratora automatycznego czy stempla kauczukowego. Cyfra numeracji zarówno kształtem jak i kolorem zasadniczo różnią się od numeracji na bankotach autentycznych: numerację dorobioną kolorem ciemnoszarym lub brudno-zielonym względnie brudno-granatowym, podczas gdy numeracja na banknotach autentycznych jest koloru niebieskiego. Bilety tego rodzaju uważać należy za fałszywe.

Wiadomości rozmaite.

Poznań. (Za kradzież i pomoc w kradzieży.) Przed V. Izbą karną Sądu Okręgowego stawał już trzykrotnie karany Piotr Wenderski, kowal i Nikodem Szymański, ślusarz, oboje z Poznania. Wenderski oskarżony o to, że jako urzędnik śpichrzowy p. Marchlewskiego skradł 16 worków czerwonej koniczyny, 5 worków grochu, 81 worków próżnych, pas transmisyjny i różne nasiona, Szymański zaś, że w kradzieży tej brał udział. Podczas rozprawy jeden oskarżony spędza winę na drugiego, nie przyznając się do czynu. Sąd po naradzie uznaje oskarżonych winnemi wspólnej kradzieży i skazuje Wenderskiego na sześć miesięcy a Szymańskiego na 4 miesiące więzienia. Wenderski będzie odpowiadał przed sądem jeszcze za inne przestępstwa.

Ucieczka z więzienia. Z więzienia sądowego w Pniewach wyłamało się i uciekło trzech więźniów, skazanych na dłuższe kary więzienne za zawodowe uprawianie koniokradztwa. Opis więźniów: 1) Józef Bunks, liczący lat 41, pochodzący z Konina, wzrostu 1,70 m., o włosach ciemnych, okrągłej twarzy, niebieskich oczach, bez zawodu; 2) 28-letni Antoni Spychała, rolnik, z powiatu szamotulskiego, blondyn z wąsem; 3) 43-letni Franciszek Bartkowiak, wzrostu 1,65 m., z powiatu poznańskiego zach., ciemny blondyn, kulawy na lewą nogę. Więźniowie ukryli się prawdopodobnie w Poznaniu.

Znalezione zwłoki. Dnia 16-go b. m. znaleziono w Prośnie opodal gminy Jedlec pow. Pleszew zwłoki nieznanej kobiety, ubraną w szarą szewiotową suknię i granatową bluzkę (Bliższych danych z powodu silnego rozkładu ciała ustalić nie zdołano). Przy zwłokach znaleziono 5400000 mk. gotówki i na palcu serdecznym lewej ręki obrączkę pozłacaną, znaczoną $19^1/_2$ A M. B. U. B. L. E. Śladów gwałtownej śmierci nie znaleziono, istnieje natomiast przypuszczenie, że jest to ofiara powodzi przeniesiona prądem rzecznem z dalszych okolic tamdotąd. —

Dnia 14. 4. 1924 wyrzuciła rzeka Warta w Czerwonaku pow. Poznań-wschód zwłoki 4—6 miesięcy starego dziecka płci męskiej, ubranego w koszulkę, niewiadomego pochodzenia.

Warszawa. (Służąca żołnierzem). Artystka p. Pancewicz-Hallerowa znalazła się w osobliwym kłopocie, bowiem została bez służącej, gdyż służącą jej — powołano do wojska. Służąca Kazimiera Y. zapisana została po urodzeniu w aktach jako chłopiec imieniem Kazimierz. Ponieważ w późniejszych latach objawiła się ponad wszelką wątpliwość jako dziewczynka, dano jej dziewczęce szaty i niewieście wychowanie; niemniej w aktach figuruje jako chłopiec i w tym charakterze wezwano ją obecnie pod grozą najsurowszych kar do stawiennictwa przed komisję poborową.

16 000 000 dolarów w spadku. Anna Stefańska z Łodzi, służąca, została zawiadomiona przez notarjusza, że odziedziczyła po swym zmarłym stryju w Ameryce 16 miljonów dolarów. — Stryj jej, Stefański, przed 50 laty wyjechał do Ameryki jako robotnik. Od tej pory Stefańska nie miała o nim żadnej wiadomości.

Aresztant zabił eskortującego policjanta. Policjant Ignacy Sochacki z posterunku Władzimierza pow. Sarneńskiego, eskortował aresztowanego za zgwałcenie 9-letniej dziewczynki Stefana Kratta z Włodzimierza do Sarn. W drodze we wsi Antonówce Kratt rzucił się na posterunkowego i odebrawszy mu karabin, zastrzelił go. Po zawleceniu trupa pod las, Kratt zbiegł. Zarządzono wkrótce pościg i zabójce ujęto we wsi Horodcu.

Pomnik dla poległych Polaków w Francji. Rada administracyjna tow. France-Pologne postanowiła wznieść na cmentarzu w Mont Morency pomnik na cześć polaków, poległych pod sztandarami Francji w latach 1776 do 1918.

Złoty jubileusz

W celu uczczenia złotego jubileuszu pięćdziesięcioletniej pracy nauczycielskiej p. Leonarda Simona wygnanego brutalną dłonią pruską z ziemi ojczystej w r. 1886, powróconego szczęśliwie w r. 1919, by na niej i dla niej pracować, zawiązał się niżej podpisanej komitet jubileuszowy.

P. Simon jest obecnie profesorem Państwowego Seminarjum Nauczycielskiego w Koźminie.

Wszyscy, życzący sobie wziąć udział w obchodzie jubileuszowym, który odbędzie się dnia 22 czerwca r. b. w Koźminie, zechcą zgłosić się do komitetu na ręce Dyrektora Seminarjum Nauczycielskiego w Koźminie p. Dr. Winklera.

Dr. Edward Winkler (przewodniczący) Wacław Balcerek, Dr. Tomasz Błażejczyk, Jan Cybiński, Ludwik Janisz, Hr. Stanisław Łącki, Starosta Jan Niemojowski, Dr. Paweł Orszulok, Mieczysław Przyłuski, Józef Tłok, Stanisław Zenkteler.

Osiedliłem się w Koźminie jako	Habe mich in Koźmin als
DENTYSTA	**DENTIST**
Przyjmuję w „Hotelu pod Orłem“ (p. Matuszkiewicz) I. pt. pokój nr. 4	niedergelassen. Wohne im „Hotel pod Orłem“ (H. Matuszkiewicz) I. Stock, Zimmer Nr. 4.
Godziny przyjęć od 9—3	Dienststunden von 9—3

ŁAKOMSKI

poleca	empfiehlt
Oliwę cylindrową	Zylinderöl
„ do maszyn	Maschinenöl
„ do centryfug	Zentrifugenöl
Benzynę,	Benzin
Smar żółty	Wagenfett gelb
i brunatny	u. braun
po cenach konkurencyjnych	zu Konkurrenzpreisen

Zgubiłem

książeczkę wojskową

Stanisław Gryszka

Koźmin

Uprasza się o oddanie w eksp. Oręd. Urz.

Pocztówki

poleca w wielkim wyborze

Księgarnia Orędownika

J. Kraszewskiej

Koźmin.

Trzewiki

wysokie czarne i żółte

prawie nowe nr. 36

korzystnie do sprzedania

Zgłoszenia w Eksp. Orędownika.

Zał. 1892

J. KODUR, mistrz blacharski i instalatorski

skład porcelany, szkła, fajansu, emalji i garnków kamiennych

Koźmin — Rynek 12, przy ratuszu.

Zał. 1892

Poleca się do wykonywania wszelkich prac	Empfiehlt sich zur Ausführung sämtlicher
blacharskich instalatorskich -- i pokrywanie dachów --	**Klempnerinstallations- und Bedachungsarbeiten**
Ceny przystępne — Długoletnia gwarancja.	Angemessene Preise — Langjährige Garantie.
Tektura na dachy w dobrym gatunku na składzie.	**Dachpappe in guter Qualität auf Lager.**
Badanie gromochronów i zakładanie nowych urzędowo egzamin. badacz gromochronów.	**Untersuchung von Blitzableiter und Neuanlage derselben Amtlich geprüft.**

Nakładem i drukiem Leona Goldbeka w Koźminie.
Odpowiedzialność Dział urzedowy Starostwo. Dział nieurzędowy Leon Goldbek w Koźminie.